

Cal Pere Joan

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-oest del terme municipal. Antiga quadra de Valldeperes, pertanyent a l'antic terme del castell de Castelladral.
Emplaçament	Carretera a Cardona (C-55), al km. 57,9 (al polígon La Cort, de Cardona), pista asfaltada en direcció est i després nord-est, uns 2,5 km fins al nucli de Valldeperes. Aquí seguir camí nord-est uns 800 m.
Alçada:	510
Coordenades:	
Latitud:	41.91313
Longitud:	1.73457
UTM Est (X):	395057
UTM Nord (Y):	4640905

Classificació

Número de fitxa	08141 - 205
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Renaixement Contemporani Popular
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 86.EA. Nivell 3. Parcial. Nivell 4. Ambiental / Nivell 6. AEA. Pla Especial Urbanístic del Catàleg de Masies i Cases rurals en Sòl no urbanitzable de Navàs, aprovat el 2012, amb el núm. 24.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada

Titular: 08140A015000250000IY
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 29/03/2021 - 09:15

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, d'origen medieval, emplaçada en un promontori proper al nucli de Valldeperes. Consta d'un cos residencial de planta quadrada (amb planta baixa més un pis i golfes), que té adossats coberts a llevant. Per la banda de migdia té altres coberts que delimiten un pati interior o barri, amb un portal d'accés a llevant. La façana principal, encarada vers migdia, dona a aquest pati. La meitat dreta de la façana ha conservat la tipologia tradicional, amb un portal de grans dovelles i, al seu damunt, una finestra emmarcada amb una triple motllura i amb una roseta a la llinda, un tipus de decoració de tradició renaixentista. En la meitat esquerra les finestres es van reformar, probablement al segle XIX o començament del XX, amb uns emmarcaments de maó. El mateix es va fer a les tres façanes restants.

Adossats a la casa hi ha un pou, a llevant, i un petit cos a la part posterior que deu correspondre a una tina. Uns 80 m al sud-est hi ha la pallissa que, com és habitual en aquesta zona, aprofita una codina natural com a era.

Observacions:

Al pilar del cobert de migdia: 1874

Història

La masia de Cal Pere Joan és d'origen medieval i apareix esmentada en un llevador de censos del monestir de Serrateix del 1370 junt amb altres masos. Concretament, a la zona de Valldeperes s'hi esmenten cal Mas, el Sunyer, cal Simó i la mateixa masia de cal Perejoan Llobet. Aquesta és citada amb el nom antic de Llorens Perejoan Llobet. També hi ha referències medievals a la terra del mas "Pejoan".

Els segles XVI-XVII van ser d'esplendor per la zona de Valldeperes. En són testimoni els dos retaules conservats a l'església de Santa Fe, així com les decoracions de tradició renaixentista que trobem en algunes de les masies properes a aquest nucli. A cal Pere Joan, per exemple, la façana conserva una finestra amb una modesta decoració de tradició renaixentista.

En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 apareix anomenada com a "Can Pijoan". Hi consta que és una "masia (casa de labor)", que estava situada a 8 km del nucli de l'ajuntament de Castelladral. Tenia un edifici habitat constantment de dos pisos. La masia es va ampliar a finals de segle XIX amb coberts (el 1874 segons una inscripció). I probablement en aquest mateix moment (el 1880 segons el cadastre, no sempre fiable) es devien reformar les façanes de l'habitatge amb les finestres emmarcades amb maó.

Bibliografia

BADIA, J.M. (1988). "Navàs". *Història del Bages*, Volum II. Edicions Parcir. Manresa, p. 163.

BADIA, J.M. (1990). “Castelladral en el temps”, *El Morralet*, Navàs, p. 14.

BADIA, J.M. (2004). *El monestir de Santa Maria de Serrateix. Més de mil anys arrelat al territori*. Edicions El Farell – Patronat d’Amics de Serrateix. Sant Vicenç de Castellet, p. 235.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 86.EA

OBRADORS, J (1991). “Trajecte de les cases de Castelladral, habitades el 1904 i utilització correcte dels seus noms.” *El Morralet*, núm. 1, Navàs, p. 18.

PIÑERO, J. (1994). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs*. Ajuntament de Navàs. Fitxa R 37.

